

Maaibeheer in Vlaanderen niet voor slobkousbijen

Eddy Willems

In tegenstelling tot de meeste andere bijen komt de gewone slobkousbij (*Macropis europaea*) (Fig. 1, 2) voor in vochtige terreinen waar gewone wederik in grote aantallen groeit. Langs greppelranden van spoor en wegen, taluds, sloten, beken, oevers van kanalen en rivieren, plassen en uiterwaarden. Soms tot in de bebouwde kom.

In de omgeving van Malle (B.) waar wederik voorkomt, probeer ik deze bij gedurende enkele jaren te volgen. Wat ik opmerk is dat eind mei of begin juni hier gemaaid wordt, net voor de bloei van de gewone wederik. Rond deze periode komen ook de slobkousbijen te voorschijn. Ze zullen elders moeten gaan zoeken om hun larven te voeden. Door het huidige maaibeheer gaat de hoeveelheid wederik jaar na jaar achteruit. Ook nectarplanten welke de slobkousbij nodig heeft voor haar eigen behoefte zijn zo goed als niet te vinden.

Planten waar slobkousbijen in het verleden op gevonden zijn:

- akkerdistel (*Cirsium arvense*)
- gewone kattenstaart (*Lythrum salicaria*)
- wilgenroosje (*Chamerion angustifolium*)
- wolfspoot (*Lycopus europaeus*)
- witte honingklaver (*Melilotus albus*)
- kale jonker (*Cirsium palustre*)
- gewoon biggenkruid (*Hypochoeris radicata*)
- echte valeriana (*Valeriana officinalis*)
- watermunt (*Mentha aquatica*)
- braam (*Rubus fruticosus*)
- gewoon havikskruid (*Hieracium lachenalii*)
- moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*)
- vuilboom of sporkenhout (*Rhamnus frangula*)
- framboos (*Rubus idaeus*)
- beemdkroon (*Knautia arvensis*)

Figuur 1, 2. Vrouwtje *Macropis europaea*, op respectievelijk wederik en akkerdistel. Foto's Eddy Willems.

Een goede kilometer verder midden tussen de akkers waar niet wordt gemaaid vond ik wel slobkousbijen samen met de parasitaire bonte viltbij (*Epeoloides coecutiens*) (Fig. 3, 4). Op 21 juli 2015 vond ik slobkousbijen en een mannetje van de bonte viltbij. Op 2 augustus 2015 was ook het vrouwtje aanwezig. Alle bijen bezochten in hoofdzaak de akkerdistel. Waarnemingen vonden telkens plaats tussen 14.00 en 16.00 uur.

De vijf eerste nectarplanten uit de lijst hierboven vormden samen met een dertigtal andere planten een levendige berm. Heel wat insecten zoals vlinders, zweefvliegen e.a. profiteerden van dit geheel.

Volgens Westrich (1989) is maaien een van de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang van de slobkousbij in Duitsland. Ik kan dit alleen maar beamen.

Summary

The bee *Macropis europaea* is present in wetland sites with large amounts of yellow loosestrife. By following this bee during several years I noticed that it is mowed here at the end of May or the beginning

of June, just before the bloom of yellow loosestrife and the emergence of the *Macropis* bees. Therefore the bees have to search elsewhere to feed their larvae. Also the amount of yellow loosestrife decreases every year. Moreover, also the nectar plants that the bee needs for its own needs are almost vanished. I found *Macropis europaea* together with a female and male of its parasite *Epeoloides coecutiens* one km further, where it was not mowed. According to Westrich (1989) mowing is one of the important causes of the decline of this bee in Germany. I can only agree.

Literatuur

Westrich, P., 1989. Die Wildbienen Baden-Württembergs Teil I, II. - Eugen Ulmer Verlag, 972 p.

Figuur 3. Mannetje *Epeoloides coecutiens*. Foto Eddy Willems.

Figuur 4. Vrouwtje *Epeoloides coecutiens*. Foto Eddy Willems.